



14.8.2025

 VN/20317/2025
 VN/20317/2025-VM-5

Työ- ja elinkeinoministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi koulutuskorvauksen lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi koulutuskorvauksen lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksessä esitetään kumottaviksi taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annettu laki ja koulutuksen korvaamisesta annettu laki.

Koulutuskorvauksella korvataan tietyin edellytyksin työntekijöiden koulutuksen aikaisia palkkakustannuksia työnantajille, jotka eivät ole verovelvollisia. Koulutuskorvausta voidaan maksaa enintään kolmen koulutuspäivän ajalta kalenterivuodessa työntekijää kohden ja sen määrä on kymmenen prosenttia koulutuskorvauksen perusteena olevasta palkkakustannuksesta. Esityksen tavoitteena on vähentää julkisia menoja. Esitysluonnoksessa on arvioitu, että koulutuskorvauksen lakkauttaminen vähentää valtion menoja vuositason arviolta noin 12 miljoonalla eurolla momentilla 28.60.12 (Osaamisen kehittäminen).

Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Valtiovarainministeriö pitää koulutuskorvauksen lakkauttamista perusteltuna ja kannattaa sitä koskevan hallituksen esityksen antamista. Tällä hetkellä valtion varoista maksetaan koulutuskorvausta ai-noastaan tuloverosta vapaille työnantajille, valtiota lukuun ottamatta. Valtion virastojen saama koulutuskorvaus sekä verovelvollisten työnantajien koulutusmenojen verotuksessa tehtävä lisävähennys on jo aiemmin poistettu. Lisäksi koulutuskorvaus aiheuttaa jonkin verran hallinnollista taakkaa sekä korvauksen saajille että maksajille. Nykyisin tämä taakka on todennäköisesti alhaisempi kuin sen tulisi olla, koska maksajat eivät käytännössä tarkasta tuensaajien ilmoittamia koulutusmenoja.

Koulutuskorvausta ovat hyödyntäneet erityisesti kunnat ja hyvinvointialueet, joten koulutuskorvauksen lakkauttamisen suurimmat vaikutukset kohdistuisivat edellä mainittuihin työnantajiin. Esitysluonnoksessa arvioidaan, että koulutuskorvauksen lakkauttaminen ei todennäköisesti tarkoita työntekijöiden kouluttautumisen merkittävää vähenemistä. Esitysluonnoksen mukaan tämä tarkoittaisi kuntien osalta noin 4,4 miljoonan euron ja hyvinvointialueiden osalta noin 4,1 miljoonan euron vuosittaista kustannusten nousua.

Valtiovarainministeriö toteaa, että siltä osin kuin kuntien tarjoama koulutus kohdistuu kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) soveltamisalaan kuuluvia tehtäviä hoitamaan henkilöstöön (esim. varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus) tulevat kuntien lisääntyvät kustannukset otettaviksi huomioon kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa kustannustenjaon tarkistuksen myötä. Kustannustenjaon tarkistuksessa valtionosuuden perusteena olevat laskennalliset

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

kustannukset saatetaan vastaamaan koko maan tasolla kuntien toteutuneita kustannuksia kahden vuoden viiveellä. Esimerkiksi vuoden 2026 kustannukset vaikuttavat varainhoitovuoden 2028 valtionosuuteen. Valtio osallistuu laskennallisiin kustannuksiin valtionosuusprosentin mukaisella määrällä. Koulutuskorvauksen lakkauttaminen voi siten lisätä määrärahan tarvetta peruspalvelujen valtionosuusmomentilla, mikä tarkoittaa sitä, ettei korvauksen lakkauttamisella saavuteta kunnille maksettua koulutuskorvausta vastaavaa valtiontalouden säästöä täysimääräisesti.

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) mukaan hyvinvointialueille osoitetun rahoituksen määrä tarkistetaan jälkikäteen tilinpäätöstä seuraavan vuoden varainhoitovuoden rahoituksen yhteydessä. Käytännössä rahoituksen määrää tarkistetaan hyvinvointialueelle varainhoitovuonna aiheutuneiden kustannusten mukaan. Jos koulutuksen määrä pysyy samana, tulevat koulutuskustannukset huomioiduksi hyvinvointialueiden rahoituksen jälkikätestarkistuksessa. Näin ollen myös hyvinvointialueiden osalta tosiasiallinen säästövaikutus julkiseen talouteen kokonaisuutena voi jäädä hallituksen esitysluonnoksessa nyt esitettyä pienemmäksi.

Hallituksen esityksessä kuvataan hyvinvointialueiden lakisääteistä velvollisuutta huolehtia siitä, että sen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö osallistuu riittävästi oman alansa täydennyskoulutukseen. Sosiaali- ja terveysministeriön sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta antaman asetuksen (57/2024) perustelumuistiossa käsitellään alueiden täydennyskoulutusvelvollisuuden (JärjL 59 §) rahoittamista. Muistiossa ja myös lausuttavana olevassa hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, että ”hyvinvointialueiden valtion rahoituksen tarkoituksena on varmistaa, että kaikilla hyvinvointialueilla on olosuhteista ja asukkaiden palvelutarpeiden eroista huolimatta edellytykset toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä. Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu kattavaan valtion rahoitukseen, joka on hyvinvointialueelle yleiskatteellista, joten hyvinvointialue päättää rahoituksen käytöstä ja kohdentamisesta itsehallintonsa ja toimivaltansa rajoissa. Hyvinvointialueen tulee siten varmistaa, että yleiskatteellisesta rahoituksesta osoitetaan riittävät resurssit järjestämislain 59 §:n mukaisten velvoitteiden toteuttamiseksi.” Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 59 §:ssä tarkoitettu täydennyskoulutusvelvollisuus kuuluu näin ollen yleiskatteellisen rahoituksen piiriin, eikä valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan koulutuskorvauksen lakkauttaminen edellytä tuen lakkauttamisen kompensointia hyvinvointialueille niiden rahoituksesta annetun lain 9 §:n edellyttämällä tavalla.

Valtiovarainministeriö toteaa, että esitys tulisi käsitellä kuntalain (410/2015) 13 §:n mukaisesti valtiovarainministeriön yhteydessä toimivassa kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa. Lisäksi valtiovarainministeriö kehottaa työ- ja elinkeinoministeriötä arvioimaan, tulisiko esitys käsitellä hyvinvointialueneuvottelukunnassa.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Jakelu

TEM Työ- ja elinkeinoministeriö
TEM TTM TYMA Työelämän sääntely, Nico Steiner
TEM TTM TYMA Työelämän sääntely, Elli Nieminen
TEM TTM TYMA Työelämän sääntely, Joni Rehunen

Tiedoksi

VM BO Finanssipolitiikan yksikkö, Armi Liinamaa
VM KAO Hallinto ja politiikka, Kirsi Hyttinen
VM HVO Ohjausyksikkö, Noora Heinonen
VM KHT Konserniohjausyksikkö, Olli Kärkkäinen

VN/20317/2025-VM-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: